

Управління культури і туризму
Харківської обласної державної адміністрації
Харківська обласна універсальна наукова бібліотека

**Організації Об'єднаних Націй
з питань освіти, науки і культури
(ЮНЕСКО) – 60**

Рекомендаційний бібліографічний
показчик

Харків 2006

ББК 91.9: 71

О 64

Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) – 60: Рек. бібліогр. покажч. / Упр. культури і туризму Харк. облдержадмін. Харк. обл. універс. наук. б-ка; Уклад. Г.М. Єрофєєва. – Х., 2006. – с.

Посібник містить основні бібліографічні та фактографічні відомості про магістральні напрямки діяльності ЮНЕСКО – міжнародної міжурядової організації, спеціалізованої установи Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

Покажчик призначено широкому колу читачів.

Укладач	Г.М. Єрофєєва
Редактор	Н.І. Грайворонська
Комп'ютерний набір	Л.М. Конопля
Відповідальний за випуск	Л.О. Сашкова

@Харківська обласна універсальна наукова бібліотека

Передмова

Бібліографічне видання підготовлено з нагоди 60-річчя заснування ЮНЕСКО – міжнародної міжурядової організації, місія якої полягає у зміцненні інтелектуальної та моральної солідарності людства, створенні гуманітарних підвалин всеохоплюючої системи міжнародної безпеки та стабільності.

Рекомендаційний покажчик ставить за мету – ознайомити широкі кола громадськості з бібліографічною та фактографічною інформацією з історії розвитку ЮНЕСКО, основними функціями Організації, напрямками її діяльності, про співробітництво України з ЮНЕСКО щодо сприяння розвитку світових та регіональних культурно-освітніх, науково-технічних, соціальних процесів.

У посібнику вміщено вибіркові матеріали про друквані (науково-популярні, довідкові, учбові, наукові книги різних часів видання, статті із журналів за 1994 – 2006 рр.) та електронні ресурси інформаційної мережі Інтернет.

Видання складається із передмови, інформаційної статті "В ім'я зміцнення інтелектуальної і моральної солідарності людства", тематичних розділів основного тексту бібліографічного покажчика (загальні праці, головні напрями діяльності ЮНЕСКО – освіта; природничі науки; соціальні, гуманітарні науки; культура; комунікація та інформація; співпраця країни з ЮНЕСКО), допоміжного іменного покажчика. В межах окремих розділів – алфавітне групування бібліографічної інформації. При необхідності опис документів супроводжується довідковими анотаціями, застосовано систему відсилок.

В ім'я зміцнення інтелектуальної і моральної солідарності людства

Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) є міжнародною міжурядовою організацією, спеціалізованою установою ООН. Офіційно існує з 4 листопада 1946 р., коли набрав чинності (після ратифікації двадцятьма країнами) її Статут, підписаний 16 листопада 1945 р. представниками 44 держав на установчій конференції у Лондоні. Згідно з цим багатостороннім міжнародним документом Організація сприяє зміцненню миру, створенню гуманітарних підвалин всеохоплюючої системи міжнародної безпеки і стабільності, розширенню співробітництва країн в галузі освіти, науки і культури, забезпеченню поваги до законності і справедливості, прав людини і основних свобод. У цьому руслі ЮНЕСКО проводить перспективні дослідження у сферах освіти (від дошкільної до вищої та безперервної, включаючи освіту для дорослих, превентивну, тобто профілактичну, спеціальну, професійно-технічну та екологічну), природничих,

точних та гуманітарних наук, культури і міжнародного культурного співробітництва, засобів масової інформації, інформатики та комунікації.

Організацією реалізуються довгострокові широкомасштабні міжнародні програми і проекти у таких галузях науки як океанографія, екологія, гідрологія, відновлювані джерела енергії, геологічна кореляція, науково-технічна інформація, інформатика, комунікація, біоетика, управління соціальними перетвореннями, повернення культурних цінностей, збереження всесвітньої і культурної спадщини, професійно-технічна освіта, освіта ХХІ століття та ін.

В галузі освіти, яка є головним напрямом діяльності ЮНЕСКО, реалізується велика програма “Освіта для всіх упродовж усього життя”. Організація за участю Національних комісій країн – учасників вирішує завдання: боротьба з неписьменністю, забезпечення обов’язкової початкової освіти та її продовження, підготовка вчителів, будівництво шкіл та їх оснащення, обмін фахівцями і надання методичної допомоги експертами з питань просвіти. З 1946 р. ЮНЕСКО надавала в першу чергу допомогу у розвитку освітянської справи країнам Азії, Латинської Америки, з кінця ХХ – початку ХХІ ст. – африканському населенню в межах програми “Базова освіта для всіх дітей Африки”, куратором якої є Регіональний центр ЮНЕСКО з питань шкільного будівництва для Африки. На сьогоднішній день Організація вирішує питання, визначені Дакарським форумом “Освіта для всіх” (2000 р.).

В галузі науки, окрім згаданих вище довгострокових міжнародних наукових програм, ЮНЕСКО сприяє міжнародній співпраці з розвитку фундаментальних та інженерних наук, вузівської науки та її адаптації до потреб суспільства, розвитку та застосуванню в різних галузях нових інформаційних і телекомунікаційних технологій. У сфері гуманітарних наук реалізуються проекти щодо людських аспектів глобальних соціальних змін і розвитку. ЮНЕСКО реалізує різноманітні програми, що передбачають розробку концепції прав народів світу та дослідження взаємозв’язків цих прав з правами людини. При проведенні міжнародної програми “Наука на службі розвитку” ЮНЕСКО підтримує наукову-дослідницьку роботу країн, що розвиваються. У сфері збереження довкілля Федерацією клубів і асоціацій ЮНЕСКО проводяться акції щодо збереження запасів питної води, зупинення наступу пустелі в країнах Африки, Азії, Південної Америки.

Організацією реалізуються міжнародні програми “Розвиток культури – спадщина й творчість”, “На шляху до культури світу”. Центр ЮНЕСКО з охорони культурного та природного надбання проводить чимало організаційних заходів з виконання конвенцій про охорону культурних та природних цінностей, зокрема захисту 506-ти унікальних природних пам’яток світу. ЮНЕСКО вирішує проблеми з розвитку сучасних культур, мистецтва індустрії культури, народної культури, сприяє збереженню та відродженню матеріальної і нематеріальної культурної спадщини, поверненню втрачених культурних цінностей країнам їхнього походження. ЮНЕСКО фінансує дослідницьку та видавничу діяльність неурядових міжнародних бібліотечних організацій, сприяє організації бібліотечної справи, національної бібліографії в окремих країнах. ЮНЕСКО надає методичну та матеріальну допомогу у

формуванні і розвитку книжкової справи країнам світу, насамперед азіатським і африканським. У справі розвитку національної торгівлі під егідою ЮНЕСКО створено центри з сприяння розвитку та поширенню книжкової продукції в країнах Азії.

ЮНЕСКО сприяє вільному поширенню інформації, розвитку плюралізму та незалежності засобів інформації, модернізації інформаційних інфраструктур і служб документації у країнах, застосуванню нових інформаційних і телекомунікаційних технологій. У цій сфері реалізуються ряд міжнародних, регіональних проектів, зокрема “На шляху до комунікаційного та інформаційного суспільства”, “Інформація для всіх”.

ЮНЕСКО розроблено більше 20-ти міжнародних конвенцій та багатосторонніх договорів, більше 30-ти рекомендацій і декларацій, що регулюють міжнародну діяльність у сферах освіти, науки, комунікації та збереженню культурних цінностей.

Сьогодні головні завдання ЮНЕСКО здійснюються при активній допомозі 190 національних комісій у справах Організації. Крім цього ЮНЕСКО постійно підтримує офіційні консультативні та партнерські зв'язки з 600-ми міжнародними неурядовими організаціями, із 1200-ми – епізодичні ділові контакти. Близько 4500 асоційованих шкіл і 5000 клубів і асоціацій ЮНЕСКО у 137 країнах-членах сприяють реалізації основних програмних завдань на регіональному рівні, зокрема з питань виховання молоді в дусі толерантності, взаєморозуміння, сприйняття загальнолюдських гуманістичних цінностей, формування психології культури миру.

Результати діяльності ЮНЕСКО широко оприлюднюються на міжнародних форумах (конференціях, семінарах), на сторінках періодичних видань Організації (близько 50-ти бюлетенів, 20-ти журналів). Найбільш відомими з них є “Кур'єр ЮНЕСКО”, який виходить 29-ма мовами світу (у т.ч. українською), “Природа і ресурси”, “Перспективи” (освіта), “Міжнародний журнал суспільних наук”, “Музеум”, “Витоки”. Щороку Організація видає до 200 видань. ЮНЕСКО підготувала низку багатотомних творів, серед яких “Загальна історія Африки”, “Історія цивілізації Центральної Азії”, “Історія наукового і культурного розвитку людства”. Широкої популярності набула колекція репрезентативних видань (1 тис. томів) – переклади на різні мови літературних шедеврів народів світу.

Неабияке значення в процесі поширення інформації про Україну, зміцнення авторитету держави на міжнародному рівні є співпраця України з ЮНЕСКО. За 45 років співробітництва з Організацією Україна (вона є членом ЮНЕСКО з 12 травня 1945 р.) накопичила значний досвід багатосторонньої міжнародної діяльності. Вона є ініціатором створення багатьох міжнародних програм і проектів. Україною було запропоновано розгорнути міжнародну кампанію з усунення неписьменності, активно використовувати засоби інформації з метою зміцнення миру, недопущення насильства і ненависті між народами. Наша країна була серед ініціаторів розробки Декларації про раси і расові забобони, міжнародних економічних проектів, програм з вивчення і поширення слов'янських культур, розробки “Програми культури миру” –

основи стратегічної діяльності ЮНЕСКО в цьому напрямку. Україна – член Виконавчої ради ЮНЕСКО (1980-1985, 1995-1999, 2003-2006 рр.), Міжнародної координаційної ради програми “Людина і біосфера”, Міжурядової ради Загальної програми з інформації, Міжурядового комітету Всесвітнього десятиріччя розвитку культури, Міжурядового комітету зі сприяння поверненню культурних цінностей країнам їхнього походження, Комітету штаб-квартири (у Парижі). На даний час Україна є членом Виконавчої ради Міжурядової океанографічної комісії, Міжурядового комітету Міжурядової програми з інформатики та Міжурядової ради Міжнародної гідрологічної програми. Україна є стороною 11 міжнародних конвенцій ЮНЕСКО. Її участь у програмних розробках Організації дає змогу вітчизняним фахівцям виконувати проектні завдання на національному рівні за її фінансовою підтримкою, консультаційною допомогою, а також брати участь у міжнародних заходах.

Національна комісія України у справах ЮНЕСКО, забезпечує та координує участь країни в діяльності Організації за допомогою мережі наукових та культурно-освітніх осередків. Для реалізації довгострокових міжнародних наукових програм в Україні діють національні комітети та центри з програм “Людина і біосфера”, біоетики, геологічної кореляції, науково-технічної інформації та ін.

З 1971 р. в Україні функціонує мережа асоційованих шкіл, з 1990 р. – асоціація клубів ЮНЕСКО. 50 загальноосвітніх шкіл з різних міст країни беруть участь в реалізації міжнародних проектів ЮНЕСКО, серед яких “Діалог культур та цивілізацій”, “Превентивна освіта проти СНІДУ”, “Охорона довкілля”, “Голубий Дунай”, “Великий Волзький річковий шлях – об’єднані моря в ім’я всесвітньої освітянської спадщини для сталого розвитку”. У вищих навчальних закладах України створено 12 кафедр ЮНЕСКО, які виступають ініціаторами проведення міжнародних заходів у сфері вищої освіти, зокрема з питань приєднання України до Болонського процесу, мовної освіти в контексті Болонських реалій. На початку ХХІ ст. в Україні спільно з експертами ЮНЕСКО відбулися міжнародні конференції “Освіта у багатоетнічному суспільстві”, “Університети. Інформаційне суспільство, ЮНЕСКО”, започатковано проект “Відкритий віртуальний кампус центрів електронного навчання, науково-технічних і інженерних університетів країн Центральної та Східної Європи”.

У сфері культури Україна – активний член Гаазької конвенції про захист культурної спадщини у випадку збройного конфлікту (1954 р.), Конвенції про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини (1972 р.), Європейської конвенції про захист археологічної спадщини (1992 р.) та ін.

Найважливішим напрямом Національної комісії України є співпраця з ЮНЕСКО у сфері збереження об’єктів культурної і природної спадщини. Позитивним результатом цієї роботи є внесення до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО об’єктів культурної і природної спадщини України (Бахчисарайський ханський палац, заповідники Асканія-Нова, Херсонес Таврійський, культурний ландшафт та каньйон м. Кам’янець-Подільського, історичні центри Чернігова, Львова, Уманський парк “Софіївка”, “Букові

праліси Карпат”, Канівський заповідник “Могила Тараса Шевченка”, пам’ятки Софія Київська – Києво-Печерська лавра).

У сфері науки Україна бере активну участь у програмах “Інформація для всіх”, “Людина і біосфера”. Важливе значення для поглиблення міжнародного співробітництва має включення українських біосферних заповідників (Чорноморський, Карпатський, Дунайський, Шацкий, Ужанський національний парк) до Всесвітньої мережі біосферних заповідників ЮНЕСКО. Вперше у світі в Україні створено транскордонний румунсько-український біосферний резерват “Дельта Дунаю” та польсько-словацько-український біосферний заповідник “Східні Карпати”.

Протягом 1991 – 1997 років при проведенні програми “ЮНЕСКО – Чорнобиль” була надана міжнародна допомога щодо мінімізації наслідків аварії на ЧАЕС, отримано медичне обладнання та ліки вартістю 475 тис. доларів США.

Важливим засобом популяризації Української держави є відзначення на міжнародному рівні ювілеїв видатних діячів культури, науки, освіти та історичних подій.

Про значимість співпраці України з ЮНЕСКО свідчить заява Генерального директора ЮНЕСКО К.Мацуури з нагоди 50-річчя членства України в Організації: “Україна завжди належала до авторитетних членів ЮНЕСКО завдяки високому розвитку в вашій державі науки, культури, освіти та інформаційно-комунікаційних технологій”.

Найважливіші події в діяльності ЮНЕСКО

1945,
16 листопада	Лондонська конференція союзних держав підписала Статут Організації Об’єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), підготовлений міністрами освіти 22 країн
1946,
4 листопада	Офіційно набув чинності Статут Організації ООН з питань освіти, науки та культури, ратифікований 44 країнами
1953	Утворена Всесвітня система асоційованих шкіл ЮНЕСКО з метою інформаційного обміну між навчальними закладами світу
1954,
12 травня	Україна, Беларусь стали членами ЮНЕСКО
1954	ЮНЕСКО схвалила Конвенцію про охорону культурних цінностей у випадку збройного конфлікту
1956	За постановою Ради Міністрів Української РСР створено Комісію України у справах ЮНЕСКО для реалізації довгострокових наукових програм ЮНЕСКО
1960	В рамках ЮНЕСКО створена Міжурядова океанографічна

комісія з вивчення Світового океану і морських прибережних систем

- 1960 ЮНЕСКО схвалила Конвенцію про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти
- 1962 Україна – член Міжурядової океанографічної комісії (з 2003 р. – член Виконавчої ради комісії)
- 1966 За участю України схвалено Декларацію про принципи міжнародного культурного співробітництва
- 1970 За участю України схвалена Конвенція про заходи, спрямовані на заборону і запобігання ввозу, вивозу і передачі права власності на культурні цінності
- 1970 – 1980-ті роки ЮНЕСКО розроблено і схвалено шість регіональних конвенцій щодо визнання учбових курсів, дипломів та ступіней вищої освіти
- 1972, 16 листопада За участю України схвалена Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини
- 1972 17-та сесія Генеральної конференції ЮНЕСКО схвалила рішення про прийняття спеціальної міжурядової програми Всесвітньої системи наукової інформації
- 1973, грудень За рекомендацією ЮНЕСКО створено Національний Комітет України за програмою ЮНЕСКО “Людина і біосфера”
- 3 1973 Україна бере активну участь у реалізації проекту ЮНЕСКО “Вивчення і популяризація слов’янських культур”
- 3 1973 ЮНЕСКО і Міжнародний союз геологічних наук реалізує Міжнародну програму геологічної кореляції (з 1983 р. – Міжнародна програма геологічного співробітництва)
- 1974 – 1981 ЮНЕСКО бере активну участь у розробці та створенні спільних мереж зі сприяння новаціям у галузі освіти в Азії, Африці, арабських державах, у країнах Карибського басейну, Південно-Східної Європи
- 1976 На 18-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО заснована Міжнародна асоціація по вивченню і поширенню слов’янських культур (з 1982 р. представник України – член бюро асоціації)
- 1976 За активною участю України схвалені: Рекомендація про міжнародний обмін культурними цінностями, Рекомендація про участь і вклад народних мас у культурне життя
- 1978 За активною участю України прийнято декларації про основні принципи, що стосуються вкладу засобів масової інформації у

зміцненні миру та міжнародного взаєморозуміння, розвиток прав людини і боротьбу проти расизму й апартеїду і підбурювання до війни, про раси і расові забобони

- 1979,
28 травня –
1 червня У Києві проведена Міжнародна конференція ЮНЕСКО “Сучасні слов’янські культури: розвиток, взаємодія, міжнародний контекст ”
- 3 1980 Україна – член Виконавчої ради ЮНЕСКО
- 1980 До складу Комітету ЮНЕСКО по конвенціям і рекомендаціям обрано представника України
- 1980 –
1990-ті роки Історико-культурологічний проект ЮНЕСКО “Комплексне вивчення Великого шовкового шляху – шляху діалогу культур Сходу і Заходу” дістав підтримку багатьох державах Європи й Азії
- 1982 В штаб-квартирі ЮНЕСКО проведено Дні Києва за вказівкою резолюції “Про участь ЮНЕСКО у святкуванні 1500-річчя заснування м. Києва”
- 1983, 6 –
13 вересня Під егідою ЮНЕСКО у Києві відбувся 9-й міжнародний з’їзд славістів за участю представників 26-ти країн
- 1984,
на 1 січня Членами ЮНЕСКО була 161 держава. Понад 250 міжнародних неурядових організацій мають Консультативний статус при ЮНЕСКО
- 1984,
грудень За рішенням ЮНЕСКО до світової глобальної мережі біосферних територій, що охороняються, включено заповідники України – Асканію-Нову та Чорноморський
- 1985 АН України спільно з ЮНЕСКО та за участю 15-ти країн провела міжнародний семінар з питань захисту водного та повітряного басейнів та утилізації відходів
- 1986,
на 1 січня 158 держав світу – члени ЮНЕСКО
- 1990,
3 листопада В країні існує Українська асоціація клубів ЮНЕСКО (близько 50 клубів)
- 1990 До списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО внесено пам’ятки: Софія Київська, Києво-Печерська лавра
- 1992 ЮНЕСКО схвалила Європейську конвенцію про захист археологічної спадщини
- 1996 ЮНЕСКО схвалила Загальну декларацію про геном і права людини
- 1997,
листопад Під час візиту в Україну Генерального директора ЮНЕСКО Федеріко Майора

підписано “Меморандум про співробітництво між Урядом України і ЮНЕСКО”

- 1999,
26 червня –
1 липня
- На Всесвітній науковій конференції ЮНЕСКО (Будапешт, Угорщина) схвалено Декларацію з науки та використання наукових знань
- 2000
- З ініціативи Національної комісії України у справах ЮНЕСКО створена Координаційна рада при Міністерстві освіти і науки України з питань забезпечення якісної освіти для всіх
- 2000-ні роки,
початок
- Мережею асоційованих шкіл ЮНЕСКО в Україні реалізуються міжнародні проекти: “Діалог культур та цивілізацій”, “Превентивна освіта проти СНІДу”, “Охорона довкілля”, “Голубий Дунай” та ін.
- 2002 –2005
- Національна комісія України у справах ЮНЕСКО одержала від Організації близько 400 тис. дол. США для реалізації програмних проектів
- 2003,
листопад
- Членами ЮНЕСКО є 190 держав світу
- 2003
- Україну (що є членом Виконавчої ради ЮНЕСКО) обрано членом Комітету штаб-квартири ЮНЕСКО (Париж), а також до Ради Міжнародного бюро з питань освіти, Міжурядової ради Міжнародної програми розвитку комунікації
- 2004,
травень
- ЮНЕСКО і Міністерство освіти і науки України організували Міжнародну конференцію з питань приєднання України до Болонського процесу
- 2004,
грудень
- Під егідою ЮНЕСКО відбулася міжнародна конференція “Університети. Інформаційне суспільство, ЮНЕСКО” (Київський національний університет)
- 2004
- Українські асоційовані школи ЮНЕСКО – учасники започаткованого у м. Казані міжнародного проекту ЮНЕСКО “Великий Волзький річковий шлях – об’єднані моря в ім’я всесвітньої освітянської спадщини для сталого розвитку”
- 2004
- На базі Національного технічного університету України “КПУ” започатковано проект ЮНЕСКО “Відкритий віртуальний кампус центрів електронного навчання, науково-технологічних і інженерних університетів країн Центральної та Східної Європи”
- 2004
- У Міжнародному дитячому центрі “Артек” під патронатом ЮНЕСКО пройшов міжнародний фестиваль дитячої творчості “Змінимо світ на краще”
- 2005,
- Генеральна конференція ЮНЕСКО схвалила “Загальну

- жовтень декларацію з біоетики і прав людини”
- 2005, лютий, З ініціативи 12-ти кафедр ЮНЕСКО при вузах України
квітень проведено міжнародні конференції “ЮНЕСКО з превентивної
освіти проти СНІДу та туберкульозу, мовної освіти в контексті
Болонських реалій” (м. Київ)
- 2005, З ініціативи бюро ЮНЕСКО проведена міжнародна
грудень конференція “Соціальна справедливість в охороні здоров’я:
біоетика і права людини” (м. Москва)
- 2005 Близько 1200 міжнародних неурядових організацій
підтримують ділові контакти з ЮНЕСКО
- 2005 Проектні завдання ЮНЕСКО реалізуються у 137 країнах за
допомогою діяльності 5000 клубів і асоціацій ЮНЕСКО та
близько 4500 асоційованих шкіл
- 2005 – 2006 Діяльність ЮНЕСКО за такими проектними напрямками:
Велика програма
I – Освіта;
Велика програма
II – Природничі науки;
Велика програма
III – Соціальні та гуманітарні науки;
Велика програма
IV – Культура;
Велика програма
V – Комунікація та інформація
- 2006 У списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО внесено
Бахчисарайський ханський палац, заповідники “Асканія-Нова”
та “Херсонес Таврійський”, культурний ландшафт та каньйон
м. Кам’янець-Подільський, історичний центр Чернігова,
Уманський парк “Софіївка”, “Букові праліси Карпат”,
Канівський заповідник “Могила Тараса Шевченка”
- 2006 За результатами проведених дій України і ЮНЕСКО
проведено міжнародну конференцію щодо вивчення наслідків
Чорнобильської катастрофи
- 2006 При Президенті України створено Національну раду з питань
культури і духовності для активізації міжнародного
співробітництва України, у т. ч. з ЮНЕСКО

1. Загальні роботи

1. **Єлфімов В.О.** Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури (ЮНЕСКО): [Діяльність орг. у 1946–1980-ті рр.] / В.О.Єлфімов // Спеціалізовані установи системи ООН: [Посіб.] / В.С.Брус, В.М.Грабажей, В.О.Єлфімов та ін.; За ред. В.С.Бруса. – К., 1995. – С. 17-29.
2. **Знайомство** з Організацією Об'єднаних Націй: [Кн. для дітей] / Представництво ООН в Україні; Пер. з англ. мови К.Шкурутій. – Нью-Йорк, 1998. – 46 с.: ілюстр.
3. **Роль ЮНЕСКО** в проведенні Самміта: Док. ООН, ЮНЕСКО // Библиотекосведение. – 2005. – № 4. – С. 90.
4. **ЮНЕСКО: Цели, структура, деятельность: Хроника, факты и цифры** / Ред.-сост. В.Ройтер, К.Хюфнер. – М., 2002. – 399 с.
5. **Історія** розвитку ЮНЕСКО [Електронний ресурс] // ЮНЕСКО News. – Режим доступу: http://unesco.iatp.org.ua/history_of_unesco.html
6. **ЮНЕСКО** // UNESCO.ORG. – Режим доступу: <http://tyro38.unesco.org/ru/unesco-home/organization.html>
Див. також: № 86, 88, 92, 93, 94, 96, 98, 100, 102.

1.1 Довідкові видання

7. **Верстюк В.Ф.** Україна у повоєнні роки: [З 12 трав. 1954р. УРСР – постійний чл. ЮНЕСКО] / В.Ф.Верстюк // Верстюк В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодні: Хронол. довід. / В.Ф.Верстюк, О.М.Дзюба, В.Ф.Репринцев. – К., 1995. – С. 519.
8. **Додонов В.Н.** Международное право: Слов.-справ. / В.Н.Додонов, В.П.Панов, О.Г.Румянцев. – М.: Инфра-М, 1997. – 368 с. – Из содерж.: Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры (ЮНЕСКО). – С. 203-205.
9. **Максимов В.В.** Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури / В.В.Максимов // Юридична енциклопедія / Редкол. Ю.С.Шемшученко, М.П.Зяблюк, В.Я.Тацій та ін. – К., 2002. – Т. 4. – С. 304-305.
10. **Организация** Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры // Основные сведения об Организации Объединенных Наций: Справ.: Пер. с англ. – М., 1991. – С.199-201.
11. **Организация** Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры (ЮНЕСКО) // Большой юридический словарь / Авт.-сост. А.Б.Барихин. – М., 2003. – С. 400-401.
12. **Организация** Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры (ЮНЕСКО) // Большой юридический словарь / Авт.-сост.:

В.Н.Додонов, В.Д.Ермаков, М.А.Крылова и др. – М., 1998. – С. 455-456. – (Б-ка словарей «Инфра-М»).

13. **Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры (ЮНЕСКО)** // Дипломатический словарь / Гл. ред.: А.А.Громыко, А.Г.Ковалев, П.П.Севостьянов и др. – 4-е перераб. и доп. изд. – М., 1986. – С. 308-309.

14. **Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры (ЮНЕСКО)** // Международные организации системы ООН: Справ. / Сост. А.А.Титаренко. – М., 1990. – С. 158-160.

15. **Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры (ЮНЕСКО)** // Словарь международного права / М.М.Аваков, Б.М.Ашавский, А.С.Бахов и др. – 2-е изд., перераб. и доп. – М., 1986. – С. 254.

16. **Рожик М. ЮНЕСКО** / М.Рожик // Довідник з історії України / Ін-т іст. досліджень Львів. нац. ун-ту; За заг. ред. І.Підкови, Р.Шуста. – 2-е вид., доопрац. і допов. – К., 2002. – С. 1109-1110.

17. **Специализированные учреждения ООН** // Популярный энциклопедический словарь / Ред.: Л.И.Петровская, А.Л.Грекулова, Т.В.Фирсанова. – М., 2001. – С. 1250.

18. **ЮНЕСКО** // Там же. – С. 1557.

19. **ЮНЕСКО** // Короткий енциклопедичний словник з культури / М.М.Корінний, В.Ф.Шевченко. – К., 2003. – С. 376.

20. **ЮНЕСКО (Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры)** // Новый иллюстрированный энциклопедический словарь / Редкол.: В.И.Бородулин, А.П.Горкин, А.А.Гусев и др. – М., 2000. – С. 845.

21. **ЮНЕСКО (Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры)** // Оксфордская иллюстрированная энциклопедия / Ред. Р.Хоггарт. – М., 2000. – Т. 7. – С. 335.

22. **ЮНЕСКО** // Український Радянський енциклопедичний словник: В 3 т. / Редкол.: Ф.С.Бабичев, А.Ф.Денисов, І.О.Дзевєрін та ін. – К., 1987. – Т. 3. – С. 704.

23. **Те саме.** – Там само. – 1989. – С. 740. – Рос. мовою.

24. **ЮНЕСКО** // Хоруженко К.М. Культурология: Энцикл. слов. / К.М.Хоруженко. – Ростов н / Д., 1997. – С. 578.

25. **ЮНЕСКО** [в 1946–1986 гг.] // Что есть что в мировой политике: Слов.-справ. / Редкол.: Е.М.Примаков, А.И.Власов, А.К.Авеличев и др. – М., 1987. – С. 472-473.

2. Головні напрями діяльності ЮНЕСКО

2.1 Освіта

26. **Ксьондзик Н.** Афганістан: магія перемоги / Н.Ксьондзик // Політика і час. – 2003. – № 9. – С. 71-78.

Роль ЮНЕСКО у розбудові повоєнної освіти країни, у т.ч. підготовки вчителів, фахівців для роботи на телебаченні, радіо, преси.

27. **Максимов В.В.** Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти, 1960 / В.В.Максимов // Юридична енциклопедія / Редкол.: Ю.С.Шемшученко, Ф.Г.Бурчак, М.П.Зяблюк та ін. – К., 2001. – Т. 3. – С. 216.

28. **Максимов В.В.** Конвенція про визнання навчальних курсів, дипломів про вищу освіту і вчених ступенів у державах Європейського регіону, 1979: [Прийнято під егідою ЮНЕСКО] / В.В.Максимов // Там само. – С. 220.

29. **Пархоменко Н.М.** Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні, 1997: [Прийнято під егідою Ради Європи та ЮНЕСКО] / Н.М.Пархоменко // Там само. – С. 219-220.

30. **Рашковский Е.** Тропическая Африка: земля, отчаяния, земля надежды... / Е.Рашковский // Мировая экономика и междунар. отношения. – 2004. – № 4. – С. 37-45.

Діяльність ЮНЕСКО в галузі освіти в країнах Африки.

31. **Тангян С.А.** Образование: право человека или коммерческая услуга / С.А.Тангян // Педагогика. – 2006. – № 9. – С. 3-15.

Діяльність ЮНЕСКО в галузі вищої освіти.

32. **Шаповалова Н.С.** Деятельность ЮНЕСКО в области образования в странах Азии и Африки / Н.С.Шаповалова, Е.А.Шаповалова // Вісн. Міжнар. Слов'ян. ун-ту. Сер.: Соціол. науки. – 2004. – Т. 7, № 1. – С. 25-28. – Бібліогр.: с. 28 (9 назв.).

33. **Асоційовані школи ЮНЕСКО** [Електронний ресурс] // Нац. коміс. України у справах ЮНЕСКО. – Режим доступу: <http://boy.dlab.kiev.ua/ua/activity/education/schools/>

34. **ЮНЕСКО** закликає світову громадськість до радикальної реформи освіти, пов'язаного з водою: [Про Ін-т інфраструктур. буд-ва, гідротехніки і інж. екології ІГЕ в м. Делфт (Голландія)] [Електронний ресурс] // Інтер-Еко. – Режим доступу: <http://www.eco.com.ua/cgi-bin/index.cgi?id=1662>

Див. також: №№ 79, 91.

2.2 Природничі науки

35. **Андрусевич А.О.** Діяльність ЮНЕСКО в сфері охорони довкілля / А.О.Андрусевич // Вісн. екол. адвокатури. – 2002. – № 17. – С. 24-27.

36. **Гаврилова Т.С.** Латинская Америка: Экология и политика / Т.С.Гаврилова, К.С.Тарасов; Отв. ред. В.В.Вольский. – М.: Наука, 1985. – 146 с.

Відомості про роль ЮНЕСКО в охороні природи Мексики, Бразилії, Колумбії та інших країн.

37. **Гебель П.** Природное наследие человечества: Ландшафты и сокровища природы под охраной ЮНЕСКО / П.Гебель; Предисл. Бернда фон Дросте цу Хюльсхофа «25 лет

Конвенции по охране достояния человечества». – М., 1999. – 256 с.: ил.

38. **Елдышев Ю.Н.** Разделенные океаном: [О создании всемир. сети биосфер. резерватов (1976 г.) в рамках программы ЮНЕСКО “Человек и биосфера”] / Ю.Н.Елдышев // Экология и жизнь. – 2006. – № 3. – С. 56-60.

39. **Елдышев Ю.Н.** Удастся ли избежать “водных войн”? [Деятельность ЮНЕСКО в решении пробл. прес. воды, выработке политики упр. вод. ресурсами] / Ю.Н.Елдышев // Экология и жизнь. – 2003. – № 3. – С. 56-58.

40. **Китанович Б.** Планета и цивилизация в опасности / Б.Китанович. – М.: Мысль, 1985. – 240 с.

Відомості про діяльність ЮНЕСКО в галузі охорони природи, у т.ч. реалізації програми аридних зон (оцінка водних, мінеральних ресурсів).

41. **Кінько Т.** Земля – планета спраги. Кн. 1. Україна в контексті глобальної водної кризи / Т.Кінько, М.Кінько. – К.: Вид.- полігр. центр “Літопис – ХХ”, 2004. – 287 с.: ілюстр.

Участь ЮНЕСКО у вивченні планетарного запасу прісної води.

42. **Кравченко С.М.** Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища / С.М.Кравченко, А.О.Андрусевич, Д.Е.Бонайн. – Л.: Вид. центр Львів. нац. ун-ту, 2002. – 336 с. – Із змісту: Розд. 5: Міжнародні організації, що діють у сфері охорони довкілля і ЮНЕСКО. – С. 129, 135-138, 152.

43. **Кравченко С.М.** Міжнародна правова охорона навколишнього середовища / С.М.Кравченко // Юридична енциклопедія / Редкол.: Ю.С.Шемшученко, Ф.Г.Бурчак, М.П.Зяблюк та ін. – К., 2001. – Т. 3. – С. 699-700.

Відомості про роль ЮНЕСКО у сфері охорони довкілля.

44. **Куприянов В.В.** Гидрологические аспекты урбанизации: (Гидрология городов и урбанизированных территорий) / В.В.Куприянов. – Л.: Гидрометеиздат, 1977. – 184 с.

Відомості про дослідницькі роботи у 1965–1974 рр. за програмою ЮНЕСКО.

45. **Международное сотрудничество:** [Роль ЮНЕСКО в решении пробл. сохранения и рационал. использования ресурсов биосферы в 1970–1980-е гг.] / А.А.Лаптев, С.И.Приемов, И.Д.Родичкин, Ю.С.Шемшученко // Охрана и оптимизация окружающей среды / Под ред. А.А.Лаптева. – К., 1990. – С. 222-227.

46. **Перга Т.** Екологічні проблеми країн Півдня / Т.Перга // Політика і час. – 2004. – № 6. – С. 49-54.

Відомості про участь ЮНЕСКО в реалізації екологічних програм з другої третини ХХ ст.

47. **Что сделано и что делать?:** [Под эгидой ЮНЕСКО существуют Междунар. группа по координации систем оповещения о цунами в Тихом океане и Междунар. центр информации о цунами в Гонолулу (Гавайи)] // Экология и жизнь. – 2005. – № 4. – С. 47-48.

48. **ЮНЕСКО** [і екологічна освіта] // Мусієнко М.М. Екологія. Охорона природи: Словник-довідник / М.М.Мусієнко, В.В.Серебряков, О.В.Брайон. – К., 2002. – С. 477.

Див. також: №№ 54, 58, 89, 92, 99, 103.

2.3 Соціальні та гуманітарні науки

49. **Бирюков П.Н.** Международное право: Учеб. пособие / П.Н.Бирюков. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Юрист, 2000. – 416 с. – Алф.-пред. указ.: с. 404.

Роль ЮНЕСКО у вирішенні проблем міжнародних прав людини, охорони культурних цінностей.

50. **Бушанський В.В.** Загальна декларація про людський геном і права людини:[Прийнято у 1997 р., 29-я сес. Ген. конф. ЮНЕСКО] / В.В.Бушанський // Юридична енциклопедія / Редкол.: Ю.С.Шемшученко, Ф.Г.Бурчак, М.П.Зяблюк та ін. – К., 1999. – Т. 2. – С. 455.

51. **Дахно І.І.** Міжнародна конференція про охорону виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення / І.І.Дахно // Там само. – Т. 3. – С. 652.

Участь ЮНЕСКО в розробці та реалізації програм з охорони літературних, художніх та суміжних прав авторів.

52. **Євінтов В.І.** Міжнародне право людини / В.І.Євінтов // Там само. – С. 671-672.

Відомості про діяльність ЮНЕСКО в сфері захисту прав людини.

53. **Євінтов В.І.** Міжнародне трудове право / В.І.Євінтов // Там само. – С. 673-674.

Відомості про роль ЮНЕСКО у вирішенні трудових і соціальних проблем на міжнародному рівні.

54. **Ижевская В.Л.** ГенЭтика – забота о будущем: [Деятельность ЮНЕСКО, Совета Европы в обл. биоэтики и прав человека] / В.Л.Ижевская, В.И.Иванов // Экология и жизнь. – 2005. – № 8. – С. 64-68.

55. **Касяненко Ю.Я.** Міжнародний інститут адміністративних наук / Ю.Я.Касяненко // Юридична енциклопедія / Редкол.: Ю.С.Шемшученко, Ф.Г.Бурчак, М.П.Зяблюк та ін. – К., 2001. – Т. 3. – С. 676-677.

Відомості про співпрацю ЮНЕСКО з міжнародною неурядовою юридичною науковою організацією.

56. **Максимов В.В.** Міжнародна комісія юристів / В.В.Максимов // Там само. – С. 651.

Участь ЮНЕСКО у сфері захисту прав людини, наданні консультативної допомоги з підготовки законодавчих матеріалів окремих країн.

57. **Нипорко Ю.І.** Декларація про расу і расові передсуди: [Прийнято 27 листоп. 1978 р., 20-я сес. Ген. конф. ЮНЕСКО] / Ю.І.Нипорко // Там само. – 1999. – Т. 2. – С. 44.

58. **Охрана** здоровья: права и возможности: [О деятельности ЮНЕСКО в обл. биоэтики и прав человека] // Экология и жизнь. – 2006. – № 2. – С. 26-27.

59. **Політологія:** Підруч. для студентів вищ. навч. закл. – 2-ге вид., випр. і доп. / За заг. ред. І.С.Дзюбка, К.М.Левківського. – К., 2001. – 416 с.

ЮНЕСКО – організатор міжнародного колоквиуму з політичної науки (1948 р., Париж).

60. **Савчук К.О.** Міжнародна асоціація юридичних наук [і ЮНЕСКО] / К.О.Савчук // Юридична енциклопедія / Редкол.: Ю.С.Шемшученко, Ф.Г.Бурчак, М.П.Зяблюк та ін. – К., 2001. – Т. 3. – С. 649.

61. **Семчик В.І.** Міжнародний кооперативний альянс / В.І.Семчик // Там само. – С. 681-682.

Відомості про участь ЮНЕСКО у сфері захисту прав споживача.

62. **ЮНЕСКО:** более половины языков Земли исчезнут в течение 100 лет: [В париж. штаб-квартире ЮНЕСКО в рамках Междунар. дня родного языка прошла конф., посвящ. вопр. разнообразия языков на Земле и пробл. сохранения языков малых народов стран Азии, Африки и Америки.] [Электронный ресурс] // Иностр. языки в Украине. – Режим доступа: <http://www.mova.com.ua/news/1/2006-02-28/309.html>

63. **ЮНЕСКО** проводит вторую международную конференцию “Обучая толерантности: случай возрождения антисемитизма” [Электронный ресурс] // JewishNewws. – Режим доступа: http://forum.jn.com.ua/events/wis_1205.html

Див. також №№ 27, 81.

2.4 Культура

64. **Акуленко В.І.** Декларація принципів міжнародного культурного співробітництва: [Прийнята 4 листоп. 1966, 14-я сес. Ген. конф. ЮНЕСКО, Париж] / В.І.Акуленко // Юридична енциклопедія / Редкол.: Ю.С.Шемшученко, Ф.Г.Бурчак, М.П.Зяблюк та ін. – К., 1999. – Т. 2. – С. 35.

65. **Акуленко В.І.** Міжнародне право охорони культурних цінностей / В.І.Акуленко, В.В.Максимов // Там само. – 2001. – Т. 3. – С. 670-671.

Про роль ЮНЕСКО у сфері всесвітньої охорони культурної спадщини.

66. **Богуславский М.М.** Международная охрана культурных ценностей: [Деятельность ЮНЕСКО в сфере охраны культ. и природ. наследия в 1970-е гг.] / М.М.Богуславский. – М.: Междунар. отношения, 1979. – 192 с.: ил. – Библиогр.: с. 174-189.

67. **Грабар Н.** Суттєві цінності бібліотек вищих навчальних закладів: реалії та перспектива / Н.Грабар // Вісн. Кн. палати України. – 2006. – № 6. – С. 12-15.

ЮНЕСКО підготовлено список пам'яток культури, кращих зразків творчості видатних митців світу.

68. **Гринкевич О.** Великий шовковий шлях / О.Гринкевич, В.Коломієць // Політика і час. – 2004. – № 1. – С. 81-88.

Відомості про історико-культурологічний проект ЮНЕСКО “Комплексне вивчення Великого шовкового шляху – шляху діалогу культур Сходу і Заходу” (1980 – 1990-ті рр.), участь організації у проекті ООН “Міжнародний рух “Великий шовковий шлях” (з 2001 р.).

69. **Гудовщикова И.Г.** Библиографические съезды и совещания / И.Г.Гудовщикова // Книговедение: Энцикл. словарь / Гл. ред. Н.М.Сикорский. – М., 1982. – С. 44-45.

Роль ЮНЕСКО у підготовці та проведенні міжнародних форумів з національної бібліографії у 1950–1980-ті рр.

70. **Максимов В.В.** Конвенція про охорону всесвітньої спадщини, 1972 / В.В.Максимов // Юридична енциклопедія / Редкол.: Ю.С.Шемшученко, Ф.Г.Бурчак, М.П.Зяблюк та ін. – К., 2001. – Т. 3. – С. 234-235.

71. **Максимов В.В.** Конвенція ЮНЕСКО про охорону всесвітньої спадщини [1954, 1970, 1972 рр.] / В.В.Максимов // Там само. – С. 205-206.

72. **Марущак В.** На багатосторонній основі: Активізація міжнар. акад. співробітництва – шлях до створення загал. наук.-техн. простору / В. Марущак // Політика і час. – 2003. – № 2. – С. 86-88.

Є відомості про співробітництво ЮНЕСКО з Міжнародною асоціацією академій наук.

73. **Международная федерация библиотечных ассоциаций и учреждений (ИФЛА)** // Книговедение: Энцикл. словарь / Гл. ред. Н.М.Сикорский. – М., 1982. – С. 348.

Співпраця ЮНЕСКО з ІФЛА щодо реалізації конвенцій з міжнародного книгообміну, підготовки видань, у розробці міжнародних стандартів та інших.

74. **Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры** // Там само. – С. 44, 52, 57, 71, 89, 95, 179, 200, 201, 214, 251, 262, 272, 284, 342, 344, 345, 364, 371, 381, 495, 505, 513, 518, 519, 558, 574.

Діяльність Організації у сфері видавничої, інформаційно- бібліографічної справах.

75. **Україна** в міжнародно-правових відносинах. Кн. 2. Правова охорона культурних цінностей / Відп. ред.: Ю.С.Шемшученко, В.І.Акуленко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 864 с.

Діяльність ЮНЕСКО у сфері охорони всесвітньої культурної спадщини.

76. **В список** Всемирного наследия ЮНЕСКО включены еще 18 объектов [Электронный ресурс] // Openweb:Сетевое издание. – Режим доступа: <http://www.openweb.com.ua/news14480.html>

77. **Исторический** центр Одессы может пополнить списки культурного наследия ЮНЕСКО в 2006 году [Электронный ресурс] // Женский мир. – 2004. – 30 сент. – Режим доступа: http://wworld.com.ua/show_news2.php?mid=a03-03&idnews=2

* * *

78. **Международное** космическое право: Учебник / Отв. ред. А.С.Пирадов. – М.: Междунар. отношения, 1985. – 208 с.

Відомості про участь ЮНЕСКО у вивченні космічного простору, космічного електрозв'язку тощо.

2.5 Комунікація та інформація

79. **Кожевникова Е.С.** «Информационная культура» как фактор повышения социальной компетентности студентов / Е.С.Кожевникова // Библиогр. – 2006. – № 5. – С. 14-19.

Формування інформаційної політики серед молоді Росії за програмою ЮНЕСКО “Інформація для всіх”.

80. **Макаренко Е.А.** Інформаційне суспільство, політика, право в програмній діяльності ЮНЕСКО / Е.А.Макаренко. – К.: Наук.-вид. центр “Наша культура і наука”, 2002. – 74 с.

81. **Нипорко Ю.І.** Декларація про основні принципи, що стосуються внеску засобів масової інформації у зміцнення миру і взаєморозуміння між народами, у розвиток прав людини і у боротьбу проти расизму, апартеїду та підбурювання до війни: [Прийнята 28 листоп. 1978, 26 сес. Ген. конф. ЮНЕСКО] / Ю.І.Нипорко // Юридична енциклопедія / Редкол.: Ю.С.Шемшученко, Ф.Г.Бурчак, М.П.Зяблюк. – К., 1999. – Т. 2. – С. 40.

82. **Конференція** ЮНЕСКО по обеспечению свободы слова в Интернет [Электронный ресурс] // Новости Информ. Технологий. – 2005. – 3 февр. – Режим доступа: <http://itnews.com.ua/16012.html>

83. **Программа** ЮНЕСКО "Информация для всех" [Электронный ресурс] // Нац. б-ка ім. В.І.Вернадського. – Режим доступа: http://www.nbuv.gov.ua/law/00_uiv.html

84. **Intel** и ЮНЕСКО обучат преподавателей инфотехнологиям: [О совместной разработке образца учеб. плана, позволяющего шире использовать информ. и телекоммуникац. технологии в обучении] [Электронный ресурс] // Вебпланета: Ежеднев. электрон. журн. – Режим доступа: <http://www.webplanet.ru/news/lenta/2004/11/11/untel.html>

3. Співпраця України з ЮНЕСКО

85. **Бойчук Ю.Д.** Екологія і охорона навколишнього середовища: Навч. посібник / Ю.Д.Бойчук, Е.М.Солошенко, О.В.Бугай. – Суми: Унів. кн., 2002. – 283 с. – Із змісту: Міжнародне співробітництво в галузі охорони навколишнього природного середовища. – С. 266-268.

Участь України в реалізації програм ЮНЕСКО “Людина і біосфера”, “Міжнародна гідрологічна програма”, Програма вивчення Світового океану”.

86. **В ім’я** зміцнення інтелектуальної і моральної солідарності людства: До 50-річчя ЮНЕСКО: [Участь України у роботі 28-ї сес. Ген. конф. ЮНЕСКО] // Політика і час. – 1995. – № 11. – С. 82-84.

87. **Генсірук С.А.** Еколого-економічні аспекти природокористування / С.А.Генсірук, М.С.Нижник, В.О.Міщенко. – М.: Наук. думка, 1982. – 176 с. – Із змісту: Значення міжнародних організацій у вирішенні проблем природокористування. – С. 161-167.

Діяльність ЮНЕСКО у галузі охорони природи за участю України у 1973 – 1981 рр.

88. **Дем’янюк О.** Гуманітарними засобами: ЮНЕСКО – магістраль з двостороннім рухом / О.Дем’янюк // Політика і час. – 2001. – № 11. – С. 70-77.

Участь України в реалізації програмних завдань Організації.

89. **Добров Г.М.** НТР и природоохранная политика / Г.М.Добров, Р.А.Перелет. – К.: Наук. думка, 1986. – 151 с.

Про реалізацію програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера” в Україні у 1972–1985 р., організації екологічного моніторингу у біосферних заповідниках країни.

90. **Дробноход М.** Стійкий екологічно безпечний розвиток: українська перспектива / М.Дробноход // Проблеми та перспективи української реформації / Міжрегіон. акад. упр. персоналом; За заг. ред. М.Ф.Головатого, Г.В.Щокіна. – К., 2001. – С. 201-217.

Природоохоронні заходи в Україні за Декларацією у справі природного середовища і розвитку (1992 р.).

91. **Дудка Н.И.** Высшая школа Украины: стратегия управления и проблемы реформирования / Н.И.Дудка. – Х.: Основа, 2002. – 272 с.

Відомості про активну діяльність ЮНЕСКО та України в сфері інтеграції науки та вищої освіти у ХХІ ст.

92. **Корнеенко Б.И.** Участие Украинской ССР в международных организациях, [в т.ч. ЮНЕСКО в 1960–1985 гг.] / Б.И.Корнеенко, И.Д.Шевченко // Украинская Советская Социалистическая Республика: Энцикл. справ. / Отв. ред. А.В.Кудрицкий. – К., 1987. – С. 138-142.

93. **Костенко О.** З місією інтелектуального співробітництва: [Участь України в діяльності ЮНЕСКО] / О.Костенко // Політика і час. – 1994. – № 12. – С. 58-63.

94. **Костенко О.** Політика України щодо ЮНЕСКО / О.Костенко // Дніпро. – 1994. – № 9/10. – С. 158-163.

95. **Максимов В.В.** Національна комісія України у справах ЮНЕСКО / В.В.Максимов // Юридична енциклопедія / Редкол.: Ю.С.Шемшученко, М.П.Зяблюк, В.А.Тацій та ін. – К., 2002. – Т. 4. – С. 87.

96. **Матвійчук Я.П.** Співробітництво України зі структурами ООН, [у тому числі ЮНЕСКО] / Я.П.Матвійчук, В.Л.Кузнецов, В.М.Чумак // Стратегії розвитку України: теорія і практика / Адм. Президента України. Нац. ін-т стратег. досліджень; За ред. О.С.Власюка. – К., 2002. – С. 314-318.

97. **На шляхах** подолання Чорнобильської катастрофи: (За матеріалами нац. доп. “20 років Чорнобил. катастрофи. Погляд у майбутнє”) // Політика і час. – 2006. – № 4. – С. 87-94.

Відомості про участь ЮНЕСКО у вирішенні даної проблеми.

98. **Панкова А.** Деятельность ЮНЕСКО в Украине / А.Панкова // Іст. та політол. дослідж. – 2001. – № 3. – С. 119-121.

99. **Парчук Г.** Європейська екомережа та досвід формування національних екомереж у країнах Європи / Г.Парчук, Я.Мовчан // Розбудова екомережі України / Наук. ред. Ю.Р.Шеляг-Сосонко. – К., 1999. – С. 2-6.

Про виконання Конвенції про захист світової та природної спадщини в Україні під опікою ЮНЕСКО.

100. **Розенфельд Ю.М.** Міжнародна політика і глобальні проблеми сучасності // Політологія: Підруч. для вищ. навч. закл. / Під ред. М.І.Панова. – К., 2002. – С. 338-342, 349-353.

Україна у сучасних міжнародних відносинах, участь держави у роботі ЮНЕСКО.

101. **Українська** дипломатія в міжнародних організаціях: Організація Об'єднаних Націй (ООН). Спеціалізовані установи системи ООН: [Україна і ЮНЕСКО] // Зовнішня політика України в умовах глобалізації, 1991 – 2003: Анот. іст. хроніка міжнар. відносин / НАН України. Ін-т історії України; Відп. ред. С.В.Віднянський. – К., 2004. – С. 18-30.

102. **Участь** Української РСР у діяльності міжнародних організацій системи ООН: Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури [у 1946 – 1980-ті рр.] // Українська РСР у міжнародних організаціях: Довід. /

Ред. кол.: В.Н.Мартиненко, Ю.М. Кочубей, Г.Й.Удовенко та ін. – К., 1984. – С. 93-105.

103. **Харченко Н.А.** «Человек и биосфера»: [Объедин. междунар. прогр. по изучению и использованию природ. ресурсов с участием Украины] / Н.А.Харченко, А.Т.Козлов // Харченко Н.А. Справочник основных понятий и терминов по экологии и этологии / Н.А.Харченко, А.Т.Козлов. – Воронеж, 1992. – С. 95-96.

104. **Артек** попав под эгиду ЮНЕСКО [Электронный ресурс] // Новый регион 2. – Режим доступа: <http://www.nr2.ru/crimea/91328.html>

105. **Волощук І.** Висока оцінка експертів ЮНЕСКО: [Про міжнар. конф. “Оптимізація меж та поліпшення функціонування Карпат. біосфер. заповідника”] / І.Волощук [Електронний ресурс] // Карпат. біосфер. заповідник: – Режим доступа: http://cbr.nature.org.ua/public/c_un_u.htm

106. **Діяльність** України в ЮНЕСКО [Електронний ресурс] // Електрон. б-ка міжнар. відносин. – Режим доступа: <http://kimo.univ.kiev.ua/MOrg/96.htm>

107. **Національна** комісія України у справах ЮНЕСКО: Офіц. сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://unesco.org.ua/ua/about/activity/printing/>

108. **Україна** в ЮНЕСКО [Електронний ресурс] // ЮНЕСКО. – Режим доступа: http://unesco.iatp.org.ua/uk_unesco.html

109. **Украина** и ЮНЕСКО станут ближе друг другу [Электронный ресурс] // УРА-Информ. – 2006. – 25 апр. – Режим доступа: <http://www.ura-inform.com/ru/ukraine/2006/04/25/unesco/>

110. **Харес Юссеф** стал патроном международной программы ЮНЕСКО в Украине [Электронный ресурс] // Укррудпром. – Режим доступа: <http://www.ukrrudprom.com/news/nuuby170106.html>

111. **Ювілейна** монета "50 років членства України в ЮНЕСКО" [Електронний ресурс] // Національний банк України: – Режим доступа: http://bank.gov.ua/Bank_mn/Yuv_m/Coins/other/Unesco50.htm

112. **ЮНЕСКО** поможет Украине "залить раны": [Украина и ЮНЕСКО объединят усилия в изучении последствий Чернобыльской катастрофы. Такая договоренность была достигнута в Париже во время встречи председателя Нац. комис. Украины по делам ЮНЕСКО, первого заместителя министра иностр. дел Украины Владимира Огрызко с ген. дир. ЮНЕСКО Коичиро Мацуурой.] [Электронный ресурс] // Mignews. – Режим доступа: <http://www.mignews.com.ua/categ186/articles/159568.html>

113. **Ющенко** зустрівся з Гендиректором ЮНЕСКО [Коичиро Мацуурою]: [Сторони обговорили двосторонню співпрацю України з ЮНЕСКО] [Електронний ресурс] // Оглядач. – 2006. – 25 квіт. – Режим доступа: <http://world.oglydach.com.ua/news/2006/4/25/85699.htm>

Іменний покажчик

Аваков М.М. 15
Авеличев А.К. 25
Акуленко В.І. 64, 65, 75
Андрусевич А.О. 35, 42
Ашавский Б.М. 15
Бабичев Ф.С. 22, 23
Барихин А.Б. 11
Бахов А.С. 15
Бирюков П.Н. 49
Богуславский М.М. 66
Бойчук Ю.Д. 85
Бонайн Д.Е. 42
Бородулин В.И. 20
Брайон О.В. 48
Брус В.С. 1
Бугай О.В. 85
Бурчак Ф.Г. 27-29, 43, 50-57, 60, 61, 64, 65, 70, 71, 81
Бушанський В.В. 50
Верстюк В.Ф. 7
Віднянський С.В. 101
Власов А.И. 25
Власюк О.С. 96
Волощук І. 105
Вольский В.В. 36
Гаврилова Т.С. 36
Гебель П. 37
Генсірук С.А. 87
Головатий М.Ф. 90
Горкин А.П. 20
Грабажей В.М. 1
Грабар Н. 67
Грекулова А.Л. 17, 18
Гринкевич О. 68
Громько А.А. 13
Гудовщикова И.Г. 69
Гусев А.А. 20
Дахно І.І. 51
Дем'янюк О. 88
Денисов А.Ф. 22, 23
Дзеверін І.О. 22, 23
Дзюба О.М. 7
Дзюбко І.С. 59

Добров Г.М. 89
Додонов В.Н. 8, 12
Дробноход М. 90
фон Дросте цу Хюльсхоф Б. 37
Дудка Н.И. 91
Елдышев Ю.Н. 38, 39
Ермаков В.Д. 12
Євінтов В.І. 52,53
Єлфімов В.О. 1
Зяблюк М.П. 9, 27-29, 43, 50-57, 60, 61, 64, 65, 70, 71, 81, 95
Иванов В.И. 54
Ижевская В.Л. 54
Касяненко Ю.Я. 55
Китанович Б. 40
Кінько М. 41
Кінько Т. 41
Ковалев А.Г. 13
Кожевникова Е.С. 79
Козлов А.Т. 103
Коичиро Мацуури (112, 113)
Коломієць В. 68
Корінний М.М. 19
Корнеенко Б.И. 92
Костенко О. 93, 94
Кочубей Ю.М. 102

Кравченко С.М. 42, 43
Крылова М.А. 12
Ксьондзик Н. 26
Кудрицкий А.В. 92
Кузнєцов В.Л. 96
Куприянов В.В. 44
Лаптев А.А. 45
Левківський К.М. 59
Макаренко Е.А. 80
Максимов В.В. 9, 27-29, 56, 65, 70, 71, 95
Мартиненко В.Н. 102
Марущак В. 72
Матвійчук Я.П. 96
Мусієнко М.М. 48
Міщенко В.О. 87
Мовчан Я. 99
Нижник М.С. 87
Нипорко Ю.І. 57, 81
Огрызко В. (112)

Панкова А. 98
Панов В.П. 8
Панов М.И. 100
Парадов А.С. 76
Пархоменко Н.М. 29
Парчук Г. 99
Перга Т. 46
Перелет Р.А. 89
Петровская Л.И. 17, 18
Пирадов А.С. 78
Підкова І. 16
Приемов С.И. 45
Примаков Е.М. 25
Рашковский Е. 30
Репринцев В.Ф. 7
Родичкин И.Д. 45

Рожик М. 16
Розенфельд Ю. М. 100
Ройтер В. 4
Румянцев О.Г.
Савчук К.О. 60
Севостьянов П.П. 13
Семчик В.І. 61
Серебряков В.В. 48
Сикорский Н.М. 69, 73, 74
Солошенко Е.М. 85
Тангян С.А. 31
Тарасов К.С. 36
Тацій В.Я. 9, 95
Титаренко А.А. 14
Удовенко Г.Й. 102
Фирсанова Т.В. 17, 18
Харес Юссеф (110)
Харченко Н.А. 103
Хоггарт Р. 21
Хоруженко К.М. 24
Хюфнер К. 4
Чумак В.М. 96
Шаповалова Е.А. 32
Шаповалова Н.С. 32
Шевченко В.Ф. 19
Шевченко И.Д. 92
Шеляг-Сосонко Ю.Р. 99
Шемшученко Ю.С. 9. 27-29, 43, 45, 50-57, 60, 61, 64, 65, 70, 71, 75, 81, 95

Шкурупій К. 2
Шуст Р. 16
Щокін Г.В. 90
Ющенко В. (113)

Зміст

Передмова

В Ім'я зміцнення інтелектуальної і моральної солідарності людства

Найважливіші події в діяльності ЮНЕСКО

Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) – 60

1 Загальні роботи

1.1 Довідкові видання

2 Головні напрями діяльності ЮНЕСКО

2.1 Освіта

2.2 Природничі науки

2.3 Соціальні та гуманітарні науки

2.4 Культура

2.5 Комунікація та інформація

3 Співпраця України з ЮНЕСКО

Іменний покажчик